

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 6 ianuarie 2009

cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind plățile transfrontaliere în cadrul Comunității

(CON/2009/1)

(2009/C 21/01)

Introducere și teme juridic

La 31 octombrie 2008, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de consultare cu privire la o propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind plățile transfrontaliere în cadrul Comunității ⁽¹⁾, de înlocuire și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2560/2001 ⁽²⁾ (denumit în continuare „regulament propus”).

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 105 alineatul (4) din Tratatul de instituire a Comunității Europene și pe articolul 3.1, articolul 4 litera (a) și articolul 5 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, întrucât regulamentul propus conține dispoziții privind utilizarea cu ușurință a sistemelor de plăți și colectarea statisticilor privind balanțele de plăți. În conformitate cu articolul 17.5 teza întâi din Regulamentul de procedură (regulamentul intern) al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

Observații cu caracter general

BCE constată că domeniul de aplicare al regulamentului propus acoperă nu doar tranzacțiile transfrontaliere de plată cu monedă electronică și transferurile de credit transfrontaliere, ci și debitările directe transfrontaliere. Acest lucru corespunde eforturilor de realizare a pieței interne a serviciilor de plăți și, în special, lansării zonei unice de plăți în euro (SEPA) și este foarte apreciat de BCE. Cu toate acestea, regulamentul propus ridică și o serie de probleme, detaliate mai jos, care necesită o atenție deosebită.

Observații specifice

1. *Dispoziții privind raportarea balanțelor de plăți*
  - 1.1. Referitor la dispozițiile propuse privind scopul raportării balanțelor de plăți (b.p.), BCE consideră esențială găsirea unei soluții care să nu afecteze nici necesitățile fundamentale ale utilizatorilor pentru zona euro și statisticile balanței naționale de plăți și nici crearea la timp a SEPA.

⁽¹⁾ COM(2008) 640 final.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 2560/2001 al Parlamentului European și al Consiliului privind plățile transfrontaliere în euro (JO L 344, 28.12.2001, p. 13).

- 1.2. Evoluția SEPA are drept consecință faptul că sistemele de raportare b.p. bazate în principal pe date privind plățile nu pot fi menținute ca atare în privința plăților în euro în cadrul UE. Reformarea acestor sisteme poate implica nu doar obligații de raportare substanțial reduse pentru bănci ⁽¹⁾, ci și o creștere a sarcinii de raportare pentru instituțiile non-bancare, care ar trebui pe cât posibil limitată (de exemplu, prin aplicarea unor tehnici adecvate de supraveghere și eșantionare). În același timp, trebuie să se asigure că statisticile privind balanțele de plăți pot fi compilate în continuare cu înalta fiabilitate, frecvența și promptitudinea necesare realizării politicii monetare a BCE.
- 1.3. BCE salută propunerea din articolul 5 alineatul (1) de ridicare a pragului de scutire pentru raportarea b.p. la 50 000 EUR și admite că acesta este deja aplicat în majoritatea statelor membre care colectează deja în totalitate sau au început să colecteze cu precădere date din surse alternative (date administrative sau sondaje/raportări directe) decât din sistemele de plăți sau au dezvoltat surse complementare datelor privind plățile.
- 1.4. Societățile mari joacă un rol esențial în compilarea statisticilor b.p. Totuși, acestea au tendința de a-și centraliza plățile în entități specializate, astfel încât plățile lor sunt din ce în ce mai mult separate de operațiunile lor economice. În consecință, într-o abordare de tip sondaj, aceste societăți mari trebuie să fie luate în considerare în întregime. Entitățile mai mici pot fi evaluate pe bază de eșantionare.
- 1.5. Pentru delimitarea și focalizarea domeniului de aplicare al sondajelor referitoare la raportarea b.p., BCE sugerează consolidarea, acolo unde este necesar și posibil, a altor surse de date administrative și statistice precum fișierele conținând informații referitoare la TVA, INTRASTAT, registrele societăților și statisticele structurale privind întreprinderile, astfel încât acestea să poată fi utilizate pentru identificarea entităților care urmează să fie sondate sau pentru colectarea informațiilor privind tranzacțiile transfrontaliere. Bunele practici privind utilizarea unor astfel de date pot fi deja schimbate între compilatorii b.p. În mod reciproc, fără a se aduce atingere sarcinilor respondenților, reglementările privind aceste surse trebuie să permită o mai bună identificare a tranzacțiilor transfrontaliere, în special în ceea ce privește serviciile.
- 1.6. BCE salută introducerea articolului 5 alineatul (3), care precizează că cerințele statistice fără impact asupra procesării automatizate a plăților SEPA de către prestatorii serviciilor de plată și care pot fi automatizate complet de către prestatorii de servicii de plată nu trebuie să facă obiectul niciunui prag de scutire.
- 1.7. BCE consideră datele privind plățile ca fiind un potențial instrument util, în special pentru identificarea unităților de observare statistică cu obligații de raportare care vor face obiectul sondajului, adică pentru înființarea și păstrarea unui registru al societăților active pe plan internațional ⁽²⁾. Acesta se referă la informații puse rapid la dispoziția băncilor și care pot fi furnizate compilatorilor b.p. într-un mod complet automatizat la intervale de timp rezonabile, incluzând pe de o parte, câmpurile obligatorii ale mesajului SEPA (inclusiv codul IBAN al plătitorului și al beneficiarului) și pe de altă parte, orice alte date de referință care trebuie utilizate și/sau stocate de către bănci (de exemplu, în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului), precum adresa titularilor conturilor. Alternativ, aceste informații pot fi conectate cu registrul statistic național al întreprinderilor. Această abordare ar trebui să fie disponibilă la alegerea fiecărui compilator național b.p. Întrucât îndeplinește condițiile enumerate la articolul 5 alineatul (3), această abordare nu trebuie să facă obiectul niciunui prag de raportare.
- 1.8. În viitor, în contextul SEPA, entitățile nefinanciare pot alege să dețină cont bancar la o bancă rezidentă într-un alt stat din cadrul UE. În acest caz, informația, astfel cum este definită la articolul 5 alineatul (3) din regulamentul propus, care se bazează pe prezumția că băncile și titularii de conturi sunt în general rezidenți ai aceluiași stat, nu mai poate furniza o evaluare satisfăcătoare a unităților de observare

⁽¹⁾ Conform articolului 1 alineatul (3) din regulamentul propus, băncile vor continua să raporteze propriile tranzacții transfrontaliere financiare și nefinanciare.

⁽²⁾ Aceasta se aplică, în special, întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) care primesc plăți din și/sau efectuează plăți către conturi bancare nerezidente (adică conturi bancare care conțin codul unei țări nerezidente). Acest lucru poate indica faptul că aceste IMM-uri se pot angaja în tranzacții transfrontaliere. Codul (de țară din cadrul) IBAN din mesajul SEPA poate fi utilizat ca indicație pentru identificarea acestor IMM-uri.

statistică cu obligații de raportare. Într-un astfel de context și pentru a sprijini Comisia, BCE este dispusă să evalueze în continuare măsura în care s-a dezvoltat acest fenomen. Dacă acesta a devenit semnificativ, ar trebui reconsiderată includerea de către bănci în mesajul SEPA a țării de reședință a plătitorului ⁽¹⁾. Acest lucru ar permite oricând o identificare automată și fără echivoc a plăților transfrontaliere de către banca beneficiarului plății. Această procedură ar trebui aplicată fără niciun prag.

- 1.9. Pentru a ușura în continuare sarcina raportării, atât pentru agenții financiari, cât și pentru cei nefinanțari, BCE sprijină toate inițiativele care facilitează schimbul de informații, doar în scop statistic, între compilatorii b.p. Acest lucru poate necesita eliminarea obstacolelor de natură juridică pentru schimbul de informații între autoritățile statistice ale UE, cu menținerea în același timp a garanțiilor de confidențialitate necesare. Pentru a sprijini Comisia, BCE este gata să exploreze posibilitățile de dezvoltare în acest domeniu.
- 1.10. Referitor la propunerea de eliminare a obligațiilor naționale de raportare pe baza decontărilor prestatorilor de servicii de plată începând cu 1 ianuarie 2012, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (2) din regulamentul propus, BCE subliniază necesitatea unei soluții temporare pentru statele membre care se axează încă pe raportarea pe baza decontărilor, până la momentul apariției unei soluții complete armonizate la nivel european. O astfel de soluție temporară a fost discutată în cadrul Eurosistemului, rezultând următoarea propunere a BCE:
- În cursul acestei perioade intermediare ar trebui utilizat un singur câmp al mesajului de plată al SEPA pentru raportarea complet armonizată (incluzând o listă de coduri și o metodologie pentru aplicarea acestei liste de coduri). Clienților din statele membre care pun în aplicare această abordare li se va solicita să furnizeze informațiile care urmează să fie inserate într-un câmp alb specific opțional deja existent în mesajul SEPA (câmpul „Raportare legală” — „Regulatory Reporting”). Un set comun de reguli de utilizare trebuie aplicat de băncile din toate statele membre, creând astfel o comunitate de servicii opționale suplimentare (AOS). Setul de reguli de utilizare se va aplica numai între statele membre care decid să pună în aplicare această abordare. CEP trebuie informat și invitat să ajute la coordonarea punerii în aplicare a AOS.
  - Băncile și clienții rezidenți în statele membre care nu pun în aplicare această abordare nu vor trebui să adopte setul de reguli de utilizare, nici nu vor trebui să introducă, să transmită sau să citească codurile b.p. Infrastructurile care furnizează servicii de plată în toată Europa vor trebui să adopte setul de reguli de utilizare doar dacă oferă servicii băncilor și clienților rezidenți în statele membre care utilizează această abordare.
  - Întregul proces necesită utilizarea unei liste de coduri armonizate referitoare la natura economică a operațiunilor subsecvente și o metodologie pentru aplicarea acestei liste de coduri. O astfel de listă de coduri este pusă la dispoziție de către BCE. Odată ce informația codificată este introdusă în mesajul SEPA, tratamentul acesteia este complet automatizat de către bănci, fără a împiedica procesarea automatizată a plății.

În plus, BCE recomandă monitorizarea atentă a evoluțiilor din anii următori, luând în considerare evoluțiile tehnice ale SEPA și evoluția metodelor de colectare statistică.

2. Clauza de reexaminare — utilizarea Codului de identificare bancară (BIC)

- 2.1. În conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din regulamentul propus, până cel târziu în decembrie 2012, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și BCE un raport privind utilizarea IBAN și BIC în ceea ce privește automatizarea plăților, însoțit de o propunere adecvată. Plecând de la premisa că scopul acestei dispoziții este acela de a facilita și de a eficientiza inițierea plăților, BCE sprijină eventuala eliminare a necesității utilizării BIC de către clienții cu amănuntul, dacă, din punct de vedere tehnic, este posibilă utilizarea numai a codului IBAN deoarece acest lucru ar ușura sarcina de a furniza doi identificatori diferiți.

⁽¹⁾ Dacă această măsură ar fi luată, ar trebui să se solicite Consiliului European al Plăților (CEP) să declare obligatoriu câmpul actual privind țara de reședință a plătitorului, în prezent opțional în mesajul SEPA (și dacă este posibil, să decidă asupra unei codificări).

- 2.2. IBAN a fost introdus ca o cerință obligatorie pentru aplicarea unor comisioane egale în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2560/2001 și în opinia BCE, s-a dovedit a fi o piatră de temelie pentru standardizarea plăților în contextul SEPA deoarece consolidează procesarea automatizată și facilitează verificarea numerelor de cont. De aceea, BCE recomandă cu fermitate menținerea utilizării obligatorii a IBAN. BCE constată în continuare că introducerea unui format standard similar pentru conturile de titluri de valoare comparabil cu regimul IBAN ar putea consolida regimul conflictului de legi pentru titlurile de valoare care fac obiectul intermedierei.

3. *Comisioane aferente plăților transfrontaliere și plăților naționale corespunzătoare*

Articolul 3 alineatul (1) din regulamentul propus enunță principiul egalității comisiunelor în cazul plăților transfrontaliere și a plăților naționale corespunzătoare „de aceeași valoare”. Singurul criteriu de identificare a plății naționale corespunzătoare din regulamentul propus este referința la valoarea unor astfel de plăți echivalente. În acest sens, BCE își exprimă îngrijorarea că dispoziția de mai sus ar putea să nu furnizeze prestatorilor de servicii de plată orientări adecvate de interpretare cu privire la noțiunea respectivă de plată națională. De aceea, BCE propune introducerea unui alineat care să stabilească criteriile fundamentale de evaluare în vederea asigurării aplicării sale uniforme în cadrul Comunității, pentru a nu lăsa prestatorilor de servicii de plată o marjă largă de apreciere în ceea ce privește interpretarea acestei noțiuni.

4. *Domeniul de aplicare*

Regulamentul (CE) nr. 2560/2001 se aplică „instituțiilor” care sunt definite la articolul 2 litera (e) ca fiind „orice persoană fizică sau juridică care execută plăți transfrontaliere ca parte a activității sale”. Rezultă că nici BCE și nici băncile centrale naționale (BCN) nu sunt incluse în Regulamentul (CE) nr. 2560/2001. Această situație este modificată prin articolul 2 alineatul (5) din regulamentul propus, aplicabil prestatorilor de servicii de plată definiți, *inter alia*, ca fiind „oricare din categoriile menționate la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2007/64/CE” (⁽¹⁾) (denumită în continuare „PSD”). Articolul 1 alineatul (1) din PSD stabilește categoriile de prestatori de servicii de plată, incluzând BCE și BCN atunci când acestea nu acționează în virtutea capacității lor de autorități monetare. Din dispozițiile de mai sus rezultă că regulamentul propus se va aplica plăților transfrontaliere de până la 50 000 EUR efectuate de BCE sau de BCN atunci când acestea acționează în afara întinderii capacității lor de autorități monetare și atunci când astfel de tranzacții nu sunt făcute în interesul propriu al acestora. BCE salută extinderea în acest sens a domeniului de aplicare a regulamentului propus, care corespunde principiilor SEPA.

5. *Observații suplimentare cu caracter juridic*

- 5.1. BCE sprijină obiectivul regulamentului propus de a respecta standardele bunei legiferări și este de acord cu introducerea cadrului simplificat de definire. Cu toate acestea, pare să existe o anumită suprapunere între noțiunile de „plăți transfrontaliere” și „tranzacție de plată” cuprinse la articolul 2 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 2 alineatul (7) din regulamentul propus.

- 5.2. BCE consideră că dacă un concept definit apare în mai mult de un act din legislația comunitară secundară, definiția corespunzătoare a acestuia ar trebui, pe cât posibil, să fie identică în toate aceste acte normative, pentru a asigura certitudinea juridică în special în ceea ce privește actele juridice conexe. Cu toate acestea, există anumite divergențe între conceptul de „instrument de plată” astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (23) din PSD și echivalentul său de la articolul 2 alineatul (2) din regulamentul propus. În PSD, se face referire la „ordin de plată”, în timp ce definiția din regulamentul propus se referă la „tranzacție de plată”. Acest lucru este regretabil și poate crea confuzie, în special deoarece și „ordin de plată” și „operațiune de plată” sunt concepte definite atât în regulamentul propus, cât și în PSD. De aceea, BCE sugerează ca aceste două acte juridice să fie armonizate în privința definițiilor respective.

- 5.3. Deoarece propunerea de regulament nu conține nicio dispoziție referitoare la transparența comisiunelor corespunzătoare articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 2560/2001, BCE recomandă să se decidă dacă ar trebui introdusă în regulamentul propus o trimitere la dispozițiile relevante din PSD în ceea ce privește condițiile și cerințele de informare pentru serviciile de plată.

(¹) Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE (JO L 319, 5.12.2007, p. 1).

6. *Propuneri de redactare*

Anexa cuprinde propuneri de redactare pentru situațiile în care recomandarea de mai sus referitoare la articolul 2 alineatul (1) și la articolul 3 ar duce la modificarea regulamentului propus.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 6 ianuarie 2009.

Președintele BCE
Jean-Claude TRICHET

ANEXĂ

Propuneri de redactare

Text propus de Comisie	Modificări propuse de BCE
Modificarea 1 Articolul 2 alineatul (1) din regulamentul propus	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2 alineatul (1)</i></p> <p>„Plăți transfrontaliere” înseamnă tranzacțiile de plată electronică inițiate de către plătitor sau de către sau printr-un beneficiar și efectuate prin intermediul unui prestator de servicii de plată sau a unei sucursale a acestuia dintr-un stat membru, cu scopul de a pune o sumă de bani la dispoziția unui beneficiar prin intermediul prestatorului său de servicii de plată sau a unei sucursale a acestuia dintr-un alt stat membru;</p>	<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2 alineatul (1)</i></p> <p>„Plăți transfrontaliere” înseamnă tranzacțiile de plată electronică efectuate prin intermediul unui prestator de servicii de plată sau a unei sucursale a acestuia dintr-un stat membru, cu scopul de a pune o sumă de bani la dispoziția unui beneficiar prin intermediul prestatorului său de servicii de plată sau a unei sucursale a acestuia dintr-un alt stat membru;</p>
<i>Justificare</i> — A se vedea paragraful 5.1 din aviz	
Modificarea 2 Introducerea articolului 3 alineatul (3) în regulamentul propus	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 3 alineatul (3)</i></p> <p>Nu există text</p>	<p style="text-align: center;"><i>Articolul 3 alineatul (3)</i></p> <p>Echivalența între plățile transfrontaliere și plățile interne corespunzătoare este evaluată pe baza unor criterii precum canalul de inițiere, viteza, gradul de automatizare, relația cu clienții și nivelul serviciilor furnizate clientului.</p>
<i>Justificare</i> — A se vedea paragraful 3 din aviz	